

Küresel risk iştahı karışık bir seyir izliyor

Küresel riskli varlıklara olan talep dün karışık bir seyir izledi. Avrupa Merkez Bankası (ECB) politika faizini beklentiler doğrultusunda sabit tuttu. ECB Başkanı Christine Lagarde AB ile ABD arasındaki ticaret müzakerelerinde daha fazla netlik beklendiğini vurgulayarak, bekle ve gör modunda olduklarını ifade etti. Temmuz ayı öncü satın alma yöneticileri endeksi (PMI) verileri Euro Bölgesi'ndeki toparlanmayı ortaya koyarken, ABD imalat PMI'daki gerileme dikkat çekti. ABD'de haftalık işsizlik maaşı başvuruları 19 Temmuz haftasında tahminlerin altında kalarak iş gücü piyasasındaki direnç işaret etti. ABD 10 yıllık tahvil faizi 2 baz puan yükselişle %4,41, Almanya 10 yıllık tahvil faizi de 9 baz puan artışla %2,69 seviyesine geldi. Dolar endeksi %0,2 yükselirken, gelişmekte olan ekonomilerin para birimleri ortalamada %0,2 değer kaybetti. MSCI gelişmekte olan ekonomiler hisse senedi endeksinde %0,2, MSCI dünya geneli hisse senedi endeksinde de %0,2 artış görüldü. Brent tipi ham petrolün varil fiyatı %1,0 yükselirken, Avrupa için referans doğal gaz fiyatında %1,2 düşüş kaydedildi. Altının ons fiyatı %0,6 geriledi ve Bitcoin %0,7 yükselişle 118 bin 778 dolar seviyesinde kapandı.

Yurtiçinde finansal varlıklara olan talep dün pozitif bir seyir izledi. TCMB politika faizini 300 baz puan indirimle %46,0'dan %43,0'a çekti. Borsa İstanbul gösterge 100 ve 30 endeksleri dün günü yükselişle tamamladı. Ülke risk primi ve kısa vadeli TL cinsi tahvil faizlerinde düşüş görüldü. Öte yandan TL, dolar ve euro eşit ağırlıklı sepet kur karşısında değer kaybetti.

Yeni günde küresel risk iştahı karışık bir seyir izliyor. Yeni günün ilk saatlerinde makroekonomik veri akışı sakin. Küresel tarafta bugün Almanya Temmuz ayı iş iklimi güven endeksi verileri takip edilecek. Yurtiçinde ise bugün Temmuz ayı imalat sanayi kapasite kullanım oranları ile sektörel güven endeksi verileri yayımlanacak.

Günlük Değişimler

Dolar/TL	40,66 ▲ 0,5%	BİST 100	10.689 ▲ 0,9%
TR 2Y	40,06 ▼ -14 bp	TR 10Y	31,33 ■ 0 bp
DXY	97,4 ▲ 0,2%	MSCI Dünya	4.124 ▲ 0,2%
Altın (ons, \$)	3.368 ▼ -0,6%	ABD 10Y	4,41 ▲ 2 bp
Brent (varil, \$)	69,2 ▲ 1,0%	TTF (MWh, €)	32,3 ▼ -1,2%
Bitcoin (\$)	118.778 ▲ 0,7%	Karbon (ton, €)	70,9 ▲ 2,2%

Döviz Kurlarında Günlük Hareket

Dolar/Türk Lirası	0,5%
Dolar/Güney Afrika Randı	0,4%
Dolar/Japon Yeni	0,3%
Dolar Endeksi	0,2%
Dolar/Meksika Pesosu	0,0%
Dolar/Brezilya Reali	0,0%
Euro/Dolar	-0,2%
JP Morgan GOÜ Endeksi	-0,2%
İngiliz Sterlini/Dolar	-0,5%

MSCI Endeksleri (Dolar bazlı, günlük değişim)

MSCI Türkiye	1,1%
MSCI Avrupa	0,5%
MSCI Asya Pasifik	0,2%
MSCI Dünya	0,2%
MSCI GOÜ	0,2%
MSCI Kuzey Amerika	0,1%
MSCI GOÜ Avrupa	0,0%
MSCI Latin Amerika	-0,1%

Günün Önemli Veri ve Gelişmeleri

Ülke	Veri / Gelişme	Dönem	Piy. Beklentisi	Önceki
Türkiye	İmalat Sanayi Kapasite Kullanım Oranları	Temmuz		%74,6
Almanya	Ifo İş İklimi Güven Endeksi	Temmuz	89,2	88,4

Makroekonomik Haber ve Veri Akışı

ECB politika faizini beklentiler dahilinde sabit tuttu. ECB depo faizini %2,0, ana refinansman faizini %2,15 ve marjinal fonlama faizini %2,4'te sabit bıraktı. Karar metninde enflasyon görünümünün projeksiyonlarıyla uyumlu seyrettiğini ifade etti. Küresel belirsizliklere rağmen ekonomideki dirence işaret etti. Bundan sonraki faiz kararlarını daha önceden olduğu gibi toplantı bazlı ve verilere bağlı bir yaklaşımla alacağını belirtti.

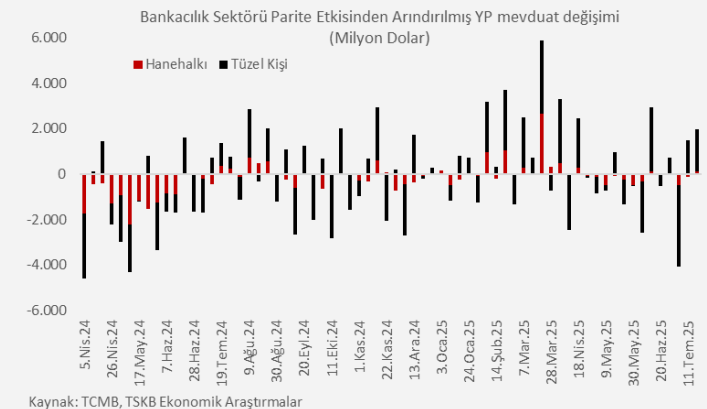
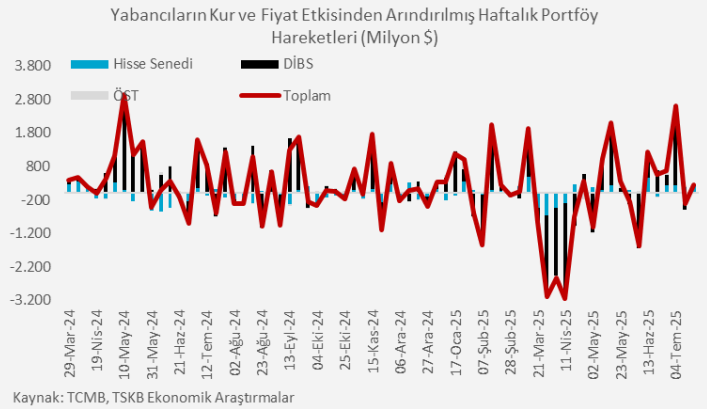
Gelişmiş ülkelerin Temmuz ayı öncü PMI verileri yayımlandı. Temmuz ayında Euro Bölgesi'nde imalat PMI 49,5'ten 49,8'e, hizmet PMI da 50,5'ten 51,2'ye toparlandı. ABD'de imalat PMI 52,9'dan 49,5'e gerileyerek daralma bölgesine geçerken, hizmet PMI 52,9'dan 55,2'ye yükseldi.

TCMB Para Politikası Kurulu (PPK) politika faizini %46,0'dan %43,0'a çekti. Kurul ayrıca, gecelik vadede borç verme faiz oranını %49,0'dan %46,0'a, gecelik vadede borçlanma faiz oranını da %44,5'ten %41,5'e indirdi. Böylece 20 Mart tarihli ara toplantı kararı ile uygulamaya başlanan asimetrik faiz koridoru uygulamasına devam edildiği görüldü. TCMB son dönem gelen verilerde, talep koşullarının dezenflasyonist etkisinin arttığının görüldüğünü belirtti. Kurul, fiyat istikrarı sağlanana kadar sıkı para politikası duruşunun sürdürüleceğinin altını çizdi.

Temmuz ayının üçüncü haftasında TCMB rezervlerinde yükseliş sürdü. 18 Temmuz haftasında TCMB döviz rezervleri haftalık bazda yaklaşık 1,8 milyar dolar, altın rezervleri de yaklaşık 0,6 milyar dolar yükseliş gösterdi. Böylece brüt rezervler 168,6 milyar dolara çıktı. Benzer şekilde, net rezervler de 18 Temmuz haftasında 59,8 milyar dolardan 62,8 milyar dolara yükseldi.

Yabancıların Türk finansal varlıklarına ilgisi 18 Temmuz haftasında pozitif bir seyir izledi. TCMB'nin fiyat ve kur etkilerinden arındırılmış verilerine göre, yurtdışı yerleşikler 18 Temmuz'da biten haftada 209,4 milyon dolar karşılığı Türk hisse senedi alımı yaparken, devlet iç borçlanma senetlerinde de (DİBS) portföylerini 36,0 milyon dolar artırdılar. Hafta genelinde toplamda 245,4 milyon dolarlık Türk finansal varlık alımı yapılmış oldu. Bu sonuçlarla yıl başından bu yana yabancıların Türk finansal varlıklardaki toplam net pozisyonu 696,7 milyon dolar artmış oldu.

18 Temmuz'da biten haftada yurtiçi yerleşiklerin yabancı para (YP) mevduatları yaklaşık 2,0 milyar dolar artış gösterdi. TCMB'nin verilerine göre, haftalık bazda parite etkisinden arındırılmış hanehalkı YP mevduatı 0,1 milyar, tüzel kişiler YP mevduatı da parite etkisinden arındırılmış olarak 1,9 milyar dolar yükseliş kaydetti.



Şirket ve Sektör Haberleri

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum "Gayrimenkul Sertifikası" projesini tanıttı. TOKİ ve Emlak Konut GYO ortaklığıyla hayata geçirilen bu yeni finansman modeli ile konut projeleri küçük paylara bölünerek Gayrimenkul Sertifikaları olarak Borsa İstanbul'da işlem görecektir. Yatırımcılar bu sayede konut projelerine ortak olabileceklerdir. Sertifikaları biriktirerek ev sahibi olmak da mümkün olacaktır. Proje kapsamında ilk etapta İstanbul Başakşehir'deki "Damla Kent" projesi için sertifika ihracı gerçekleştirilecektir. Sertifikalar için talep toplama süreci 4-8 Ağustos tarihleri arasında gerçekleşecek, 11 Ağustos itibarıyla ise sertifikalar Borsa İstanbul'da işlem görmeye başlayacaktır.

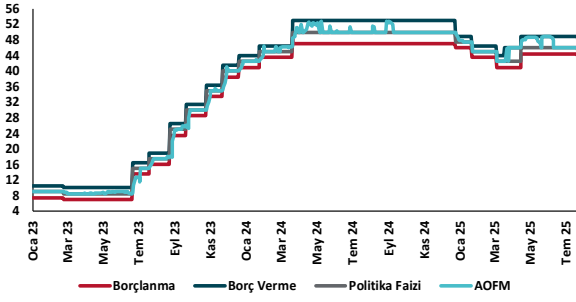
Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Mayıs ayına ilişkin yatırım teşvik bültenini yayımladı. Buna göre, 2025 yılı Mayıs ayında 678 adet yatırım teşvik belgesi düzenlenmiş, bu belgelerde toplam 126,4 milyar TL'lik sabit yatırım ve 14.828 kişilik istihdam öngörülmüştür. Belgelerin 650'si yerli, 28'i yabancı sermayeli firmalara ait olup, yerli firmalar 111 milyar TL, yabancı sermaye ise 15,5 milyar TL yatırım planlamıştır. Bölgesel dağılıma bakıldığında en çok belge I. Bölgede (281 adet) verilmiş, bu bölgede toplam 36,7 milyar TL sabit yatırım öngörülmüştür. Teşvik belgeleri yatırımların cinsine göre incelendiğinde 678 adet belgenin 412 adedi (60,4 milyar TL) komple yeni yatırım, 208 adedi (54,4 milyar TL) tevsi ve 58 adedi (11,6 milyar TL) diğer mahiyetteki yatırımlardan oluşmaktadır. Sektörel bazda en büyük pay imalat sektöründe (70,2 milyar TL) olurken, enerji sektörü 41,7 milyar TL sabit yatırım tutarı ile ikinci sıradadır. Kalan 14,5 milyar TL'lik sabit yatırım tutarı ise hizmetler, madencilik ve tarım sektörlerindedir.

2025 yılının Ocak-Mayıs döneminde ise 4.007 adet teşvik belgesi düzenlenmiş, bu belgelerde toplam 461,5 milyar TL'lik sabit yatırım ve 77.524 kişilik istihdam hedeflenmiştir. Bu dönemde 3.868 belge yerli firmalara, 139 belge yabancı sermayeli firmalara verilmiştir. Bölgesel dağılımda I. Bölge 1.565 belge ile en fazla belge verilen bölge olurken, bu bölgede toplam öngörülen sabit yatırım tutarı 174,6 milyar TL olarak kaydedilmiştir. Yatırım teşvik belgelerinin 2.492 adedi (262 milyar TL) komple yeni yatırım, 1.207 adedi (165,7 milyar TL) tevsi ve 308 adedi (33,8 milyar TL) de diğer mahiyetteki yatırımlardan oluşmaktadır. Bu dönemde verilen yatırım teşvik belgelerinde öngörülen toplam sabit yatırım tutarının sektörlerimize göre dağılımına bakıldığında imalat sektörü 204,4 milyar TL ile öne çıkmaktadır. İmalat sektörünü 117,5 milyar TL ile enerji ve 109,1 milyar TL ile hizmetler takip etmektedir. Kalan sabit yatırım tutarı (30,5 milyar TL) ise madencilik ve tarım sektörlerinde öngörülmüştür.

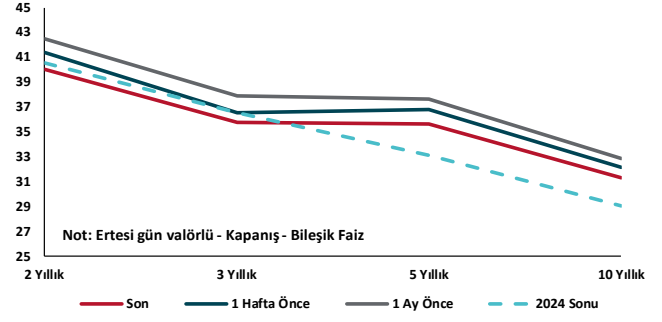
Küresel kömür talebi 2024 yılında yıllık %1,5 arttı. Uluslararası Enerji Ajansı'nın (IEA) yayımladığı "Kömür 2025 Yıl Ortası Güncellemesi" raporuna göre bu artış ile kömür talebi 8,79 milyar tona ulaşarak tüm zamanların en yüksek seviyesine ulaştı. Rapor kömür talebindeki artışta elektrik üretiminin rolünü vurgularken, küresel kömür tüketiminin %56'sını Çin'in yaptığını vurguluyor. IEA 2025 yılının ilk yarısında ise kömür talebinin %1'den az arttığını öngörürken, 2026 yılında da talebin benzer seviyelerde seyredeceğini tahmin ediyor.

"Süper İzin Yasası" Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi. Yasa ile yenilenebilir enerji yatırım süreçlerinde izin süreçlerinin 48 aydan 18 aya düşürülmesi planlanıyor. Bununla birlikte güneş, rüzgar ve jeotermal enerji projeleri için bürokratik süreçlerde hızlandırılmış prosedürler uygulanacağı belirtiliyor.

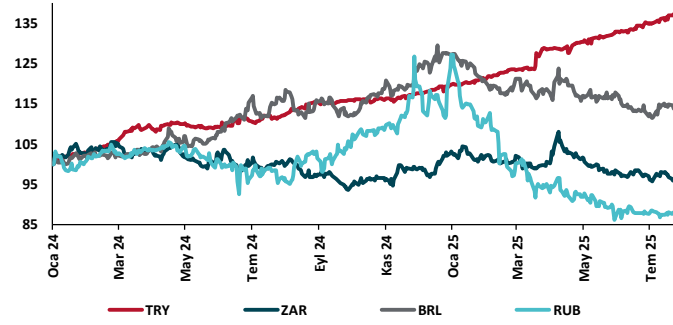
TCMB Faiz Koridoru



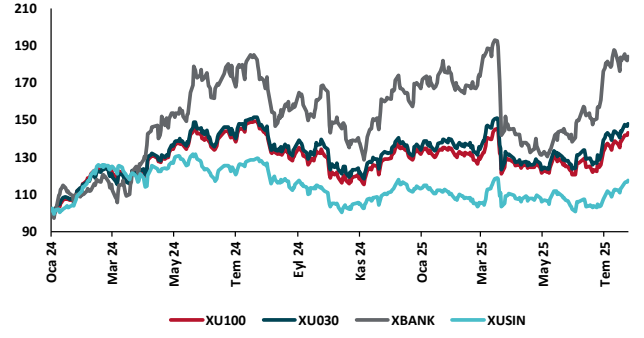
Hazine Tahvillerinde Getiri Eğrisi (%)



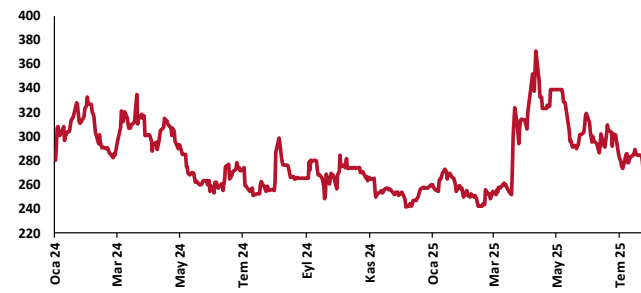
USD/GOÜ Para Birimleri (29/12/2023=100)



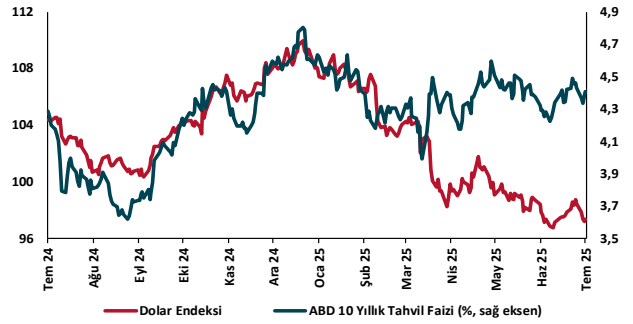
Ulusal Hisse Endeksleri (29/12/2023=100)



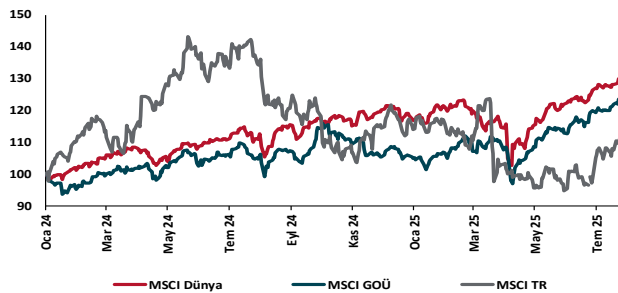
Türkiye'nin 5 Yıl Vadeli CDS Spreadi (baz puan)



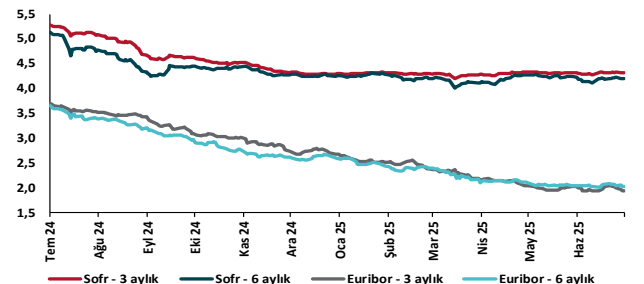
Dolar Endeksi ve 10 yıllık ABD Hazine Tahvil Faizi



MSCI Hisse Endeksleri (29/12/2023=100)



Küresel Gösterge Faizler (%)





Danışmanlık Hizmetleri

Ekonomik Araştırmalar

ekonomikarastirmalar@tskb.com.tr

Meclisi Mebusan Cad. No 81

Fındıklı İstanbul 34427, Türkiye

tel: (90) 212 334 50 50 faks: (90) 212 334 52 34

2025 Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. her hakkı mahfuzdur.

Bu doküman Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.'nin yatırım bankacılığı faaliyetleri kapsamında, kişisel kullanıma yönelik olarak ve bilgi için hazırlanmıştır. Bu dokümana dayalı herhangi bir işlem yapılması tarafımızdan öngörülen bir husus değildir. Belirtilen görüşler sadece bizim güncel görüşlerimizdir. Bu raporda yer alan bilgileri makul bir esasa dayalı olarak güncelleştirirken, bu konuda mevzuat, uygunluk veya diğer başka nedenlerle amaca uygunluk tam olarak sağlanamamış olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları veya çalışanları, burada belirtilen senetleri ihraç edenlere ait menkul kıymetlerle ilgili olarak bir pozisyon almış olabilir veya alabilir; menkul kıymetler üzerinde opsiyonları olabilir veya ilgili diğer bir yatırıma girebilir; bu menkul kıymetleri ihraç eden firmalara danışmanlık yapmış, hisselerinin halka arzına aracılık veya yüklenim taahhüdünde bulunmuş olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları bu raporda belirtilen herhangi bir şirket için yatırım bankacılığı da dahil olmak üzere önemli tavsiyeler veya yatırım hizmetleri sağlıyor veya sağlamış olabilir.

Bu raporun ilgili olduğu yatırım fiyatı veya değeri, direkt veya indirekt olarak, yatırımcıların menfaatlerine ters düşebilir. Döviz kurlarındaki herhangi bir değişimin yatırımın değeri veya fiyatı veya bu yatırımdan sağlanan gelir üzerinde olumsuz bir etkisi olabilir. Geçmişteki performans her zaman gelecekteki performansın kılavuzu olacak demek değildir. Yatırım geliri dalgalanma gösterebilir.

Bu rapor kamuya açık bilgilere dayalıdır. Doğru veya tamam olmayan hiçbir beyan yapılmamıştır. Bu rapor söz konusu menkul kıymetlerin alınması veya satılması için bir teklif, yorum ya da yatırım tavsiyesi değildir veya bu menkul kıymetlerin alınıp satılmasına yönelik bir teklif için de bir istek veya zorlama değildir. Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve kendisiyle bağlantılı olan diğerleri bahsedilen şirketlerin menkul kıymetleriyle ilgili pozisyon alabilirler veya bu menkul kıymetlerle ilgili işlem yapabilirler, ayrıca bu şirketler için yatırım bankacılığı hizmetleri de verebilirler.

Herhangi bir yatırım kararı yatırımcının tamamıyla kendi kişisel seçimine dayanmalıdır. Bu rapordaki bilgiler herhangi bir yatırım tavsiyesi olmayıp, raporda yer alan firmalara yatırım yapılmasından ötürü Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. hiç bir sorumluluk kabul etmez.

Burada yer alan yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir. Yatırım danışmanlığı hizmeti, yetkili kuruluşlar tarafından kişilerin risk ve getiri tercihleri dikkate alınarak kişiye özel sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler ise genel niteliktedir. Bu tavsiyeler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir.